

Hiánypótlási felhívás 19. pont

Védett fajokat érő hatások:

A tervezett beruházási helyszín Debrecen település külterületén található. Az ingatlanon a Xanga Park Kft. raktár üzemcsarnokot kíván építeni. A beruházás jellegéből adódóan végleges területfoglalás történik az építési területek (raktárépület, utak, kerítés), ami megváltoztatja a terület jelenlegi állapotát. Az építéssel közvetlenül nem érintett területrészekben is tereprendezés ill. zöldfelület kialakítása fog történni.

A tervezési terület környezetében meglévő gazdasági telephelyek, valamint folyamatban lévő beruházások találhatók. Ugyanakkor még be nem épített szántó területek is találhatók a tervezéssel érintett ingatlantól északi irányban.

Anyag és módszertan - Zoológia

Elmondható, hogy a tervezett raktárépületnek helyet biztosító ingatlan emberi tevékenység által erősen zavarott környezetben, természetközelinek nem tekinthető területen található. Ennek megfelelően a zoológia felmérések során elsősorban a gerinces fajokra koncentráltunk.

Ugyanakkor a 2024. évi bejárások során az alacsonyabb rendű fajokat is felmértül melyek közül számos védett faj egyedeit megtaláltuk:

Puhatestűek törzse (Mollusca)

- éticsiga (*Helix pomatia*) VÉDETT

Ízeltlábúak törzse (Arthropoda)

- C-betűs lepke (*Nymphalis c-album*) VÉDETT
- kis apollólepke (*Parnassius mnemosyne*) VÉDETT
- atalantalepke (*Vanessa atalanta*) VÉDETT
- farkasalmalepke (*Zerynthia polyxena*) VÉDETT
- nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*) VÉDETT
- nagy szarvasbogár VÉDETT
- ájtatos manó *Mantis religiosa* VÉDETT

Fenti fajok egyedei a beruházás környezetében előfordulnak, itt táplálékot, szaporodási helyet találhatnak maguknak. Kivételt képez a nagy hőscincér ill. a nagy szarvasbogár, melyek egyedei feltehetően elkóborlás, elhurcolás miatt voltak megfigyelhetők, hisz a területen, annak közelében szaporodásukhoz megfelelő elhalt, korhadt fák nem találhatóak.

A védett alacsonyabb rendű állatok életterének átmeneti megszűnésével kell számolni. a beruházással átmenetileg életterük megszűnik/átalakul, azonban a létrehozandó zöld felületek tovább biztosítják számukra a táplálékszerzési ill. szaporodási helyeket.

A vizsgált terület Gerinces-zoológiai értékelése (Fajlisták és értéktáblázatok)

A vizsgált terület gerinces-zoológiai értékelését a 2024. évben végzett bejárások alapján állítottuk össze.

A vizsgált terület herpeto-faunisztikai jellemzése

A telepen, és térségében előforduló kételtűfajok (hazánkban minden faj védett!)

Magyar név	Tudományos név	Eszmei érték Ft/egyed	Szaporodás
Zöld levelibéka	<i>Hyla arborea</i>	2.000	+

A telepen és térségében előforduló hüllőfajok (hazánkban minden faj védett!)

Magyar név	Tudományos név	Eszmei érték Ft/egyed	Szaporodás
Fürge gyík	<i>Lacerta agilis</i>	10.000	+

A vizsgált terület madártani jellemzése

A beruházással érintet területek térségében előforduló madárfajok (F=fészkel, V=vonul/telel, T=táplálkozik)

Magyar név	Tudományos név	Érték (Ft)	Előfordulás
Fácán	<i>Phasianus colchicus</i>		F
Parlagi galamb	<i>Columba livia f. domestica</i>		T
Balkáni gerle	<i>Streptopelia decaocto</i>		V
Fehér gólya	<i>Ciconia ciconia</i>	100.000	T
Füsti fecske	<i>Hirundo rustica</i>	10.000	T
Molnárfecske	<i>Delichon urbica</i>	10.000	T
Barázdabillegető	<i>Motacilla alba</i>	10.000	F
Erdei szürkebegy	<i>Prunella modularis</i>	10.000	V
Vörösbegy	<i>Erithacus rubecula</i>	10.000	F
Házi rozsdafarkú	<i>Phoenicurus ochruros</i>	10.000	F
Kerti rozsdafarkú	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	50.000	V
Fekete rigó	<i>Turdus merula</i>	10.000	F
Énekes rigó	<i>Turdus philomelos</i>	10.000	T
Mezei poszáta	<i>Sylvia communis</i>	10.000	F
Szürke légykapó	<i>Muscicapa striata</i>	10.000	F
Kék cinege	<i>Parus caeruleus</i>	10.000	F
Szécinege	<i>Parus major</i>	10.000	F
Szarka	<i>Pica pica</i>		F
Vetési varjú	<i>Corvus frugilegus</i>	10.000	T
Dolmányos varjú	<i>Corvus corone cornix</i>		T
Seregély	<i>Sturnus vulgaris</i>	1.000	F
Házi veréb	<i>Passer domesticus</i>	1.000	F
Mezei veréb	<i>Passer montanus</i>	10.000	F

A beruházás vizsgált élőhelyeinél, bejárásaink során szerzett adatok felhasználásával állítottuk össze a térség madár-faunáját.

A vizsgált terület emlőstani jellemzése

A vizsgált beruházási helyszín élőhelyeinél, bejárásaink és az archív adatok felhasználásával állítottuk össze a térség emlős-faunáját.

A beruházás környezetében előforduló emlősfajok

Magyar név	Tudományos név	Eszmei érték Ft/egyed	Szaporodás
Vörös róka	<i>Vulpes vulpes</i>		+
Keleti sün	<i>Erinaceus roumanicus</i>		+
Közönséges vakond	<i>Talpa europaea</i>		-
Őz	<i>Capreolus capreolus</i>		+

Jelmagyarázat:

Természetvédelmi oltalom alatt nem álló faj,

Védett faj,

Fokozottan védett faj

Megállapítható, hogy a beruházás megvalósítása nem okoz jelentős változást a területen élő állatfajok populációiban. A környéken már régóta folyik emberi tevékenység, így az ott élő fajok „hozzászoktak” az ember, az emberi tevékenység jelenlétéhez. A közvetlen tervezési területen és annak közvetlen környékén elsősorban zavarástűrő urbanizált fajokat találunk, melyek főként táplálkozási és pihenőhelyként keresik fel a táblákat, ugyanakkor az is kijelenthető, hogy a környékbeli természetközlebbinek tekinthető mezőgazdasági területek kissé színesebb állatvilága táplálkozás, kóborlás során megfordul a tervezési területen. Az is kijelenthető, hogy az alacsonyabb rendű állatok mellett főként néhány földön fészkelő madárfaj egyedei szaporodási helyként is felkereshetik a kevésbé bolygatott területrészeket.

Összességében megállapítható azonban, hogy természetvédelmi szempontból értékes élőhelyek megszűnésével, védett és nem védett állatfajokra gyakorolt negatív hatással a tervezett beruházás kapcsán nem lehet számítani. A közvetett hatásterületen előforduló élőhelyekre, állatfajokra a beruházás hatása a megfelelő térbeni és időbeni korlátozások és kompenzációs intézkedések elrendelése esetén várhatóan semleges, vagy minimális.

A beruházás építésének és üzemeltetésének zoológiai hatásai

A tervezett raktárépület sem a létesítési sem az üzemeltetési szakaszban nem veszélyeztet kiemelkedő természeti értékeket.

A kivitelezési munkálatokat vegetációs időszakon kívül kell végezni, így a védett fajok egyedei nem sérülnek. A beruházás következtében a védett fajok élőhelyei kismértékben sérülhetnek, de a megmaradó, érintetlen területek a beruházással járó zavaró hatásokat átvészelik. Az üzemeltetési időszakban elsősorban a gépjárműforgalom okozta veszélyekkel kell számolni.

A tervezett beruházás elsősorban közvetett hatással lehet a térség élővilágára, azonban néhány esetben közvetlen hatást is gyakorolhatnak rájuk. Ezek közül a természeti értékekre különösen veszélyes, amikor:

- a nagy sebességgel haladó járművel esetlegesen elsodorják ill./vagy elgázolják a mezsgyében előforduló fokozottan védett gerinctelenfajok egyedeit,
- az úton melegedő ill. átvándorló herpeto-fauna egyedeit a nagy sebességgel haladó járművel elgázolják,
- az út térségében táplálkozó/vándorló védett madarak egyedeit a nagy sebességgel haladó járművel elgázolják.
- az út mentén előforduló, a térségben szaporodó/vándorló védett emlősök egyedeit a nagy sebességgel haladó járművel elgázolják.
- a munkagödrökbe kerülő állatok egyedei elpusztulhatnak.
- a tervezési terület közelében fészkelő fokozottan védett és védett fajok fészkelését megzavarják.
- anyagdepóniák kialakításával taposott területek jönnek létre.
- a szállítások, a közlekedés nem a meglévő utakon történik.

A kedvezőtlen hatások mérséklését az alábbi intézkedések jelenthetik:

- A munkálatokat és az üzemeltetést a természeti értékek legnagyobb kíméletével szükséges elvégezni.
- A kivitelezésnél a terület igénybevételét a műszakilag indokolható legkisebb térmétekre kell csökkenteni.
- A gépek mozgásához, megközelítéshez, közlekedéshez kizárólag használatban lévő utakat, földutakat, közlekedési területeket lehet igénybe venni.
- Fokozottan védett madarak költési időszakában a fészkek környékén a munkavégzés kerülendő, a munkák megkezdése előtt előzetesen egyeztetni szükséges a nemzeti park szakembereivel.
- A kiásott munkagödröket, árkokat mihamarabb be kell temetni, vagy letakarásukat biztosítani kell, hogy állat ne eshessen bele. Az estelegesen betelepült/beesett állatok mentéséről, áttelepítéséről gondoskodni szükséges.
- A kivitelezés kizárólag nappal történhet.
- A bolygatott felszínek helyreállítását követően az inváziós és allergén fajok megjelenését, megtelepedését, terjedését kaszálással meg kell akadályozni, még a magérlelés előtt (július, augusztus).
- Az épületek, építmények kialakítása során lehetőség szerint kerüljék a környezetből kítűni, élénk, szokatlan színeket.

Következtetések

A területen és közvetlen környékén elsősorban zavarástűrő urbanizált fajokat találunk, melyek főként táplálkozási és pihenőhelyként keresik fel azokat. Ugyanakkor az is kijelenthető, hogy a nyomvonalától távolabbi természetközeli területek, a környező erdős területek állatvilága táplálkozás, kóborlás során megfordulhat a beruházási területen, azonban a folyamatos emberi hatás, zavarás miatt szaporodási/fészkelési helyként nem használják azokat.

A raktárépület létesítésével és a telephely üzemeltetésével a környező területeken valószínűsíthetően természetvédelemi szempontból a jelenleginél kedvezőtlenebb helyzet nem alakul ki.

A beruházással érintett terület és annak közvetlen környezetében lévő területek nem tartoznak országos jelentőségű védett területek, helyi jelentőségű védett területek, ex lege területek vagy Natura 2000 területek hálójába, így azokra hatást nem gyakorol.

A telephely megvalósításához ill. üzemeltetéséhez szükséges tényleges területi igénybevétel (épület, út, stb.) védett vagy fokozottan védett növény élőhelyét, védett- illetve fokozottan védett állatfaj fészkelő-, bújó élőhelyét nem érinti, nem károsítja, nem veszélyezteti. Az építési munkákból ill. az üzemeltetésből származó esetleges zavaró hatások ökológiai szempontból elviselhetők.

A tervezési területen és közvetlen környezetében természetközeli, védelemre érdemes élőhely nem fordul elő, a beruházás klasszikus értelemben vett élőhelyek megszűnésével nem jár.

Véleményünk szerint a tervezett beruházást követően a telephely, valamint a létesítendő raktárépület gondos, szakszerű üzemeltetésével az élővilágot káros hatások nem érik.

Tájvédelem:

A tervezési terület és közvetlen környéke a kultúrtáj, illetve az épített táj jegyit is magában hordozza, köszönhetően az emberi tevékenységnek, a változó tájhasználatnak, hisz míg korábban a környéken főként mezőgazdasági tevékenység folyt, az elmúlt időszakban számos építmény (gazdasági telephelyek, területek, közművesített ingatlanok, úthálózatok) található meg.

Ennek megfelelően a természeti erőforrásokban is nagymértékű változás következett be az elmúlt néhány évben (pl. tereprendezések következtében megváltozott a domborzat; a beépített területeken a talaj minősége (humuszmentés); a burkolt felülete miatt a helyi klimatikus viszonyok (csapadékvízvezetés) megváltozhattak; élőlények élettereit átalakultak; stb.).

Kijelenthető, hogy ez egyre intenzívebb emberi beavatkozás hatására a vizsgált területen tájvédelmi szempontból védendő értékek nem találhatók. A beruházással érintett területen fás

vegetáció nem lelhető fel. A beruházás helyszín környezetében folyó építkezések, meglévő telephelyek, utak, valamint jelenleg még művelés alatt álló szántók találhatók. A tervezett telephely, az ott létrejövő épület jól illik a kialakulóban lévő ipari tájhasználatba és tájkarakterbe.

A beruházás során a tájalkotó tényezőkben mennyiségi változás következik be, a szántó területek aránya csökken, ugyanakkor a tájrészlet kiegészül újabb tájelemmel (telephely, zöldfelületek). Mindeze ellenére az ilyen mértékű és minőségű változás a tájrészlet egészének tájkarakterét nem befolyásolja.

A telephely megvalósítása tereprendezési munkákkal valamint területfoglalással jár, melynek következményeként elsősorba a terület biológiai aktivitás értékeinek alacsonyabb szintre kerülésének annak csökkenésének veszélye léphet fel. Ennek megakadályozása érdekében a be nem épített szabad felületeken mesterséges zöld felületeket hoznak létre, többszintű növényzet kialakításával (fék, cserjék, lágyszárú növények telepítésével), az a terület biológiai aktivitási értékei nem csökkenek, sőt, növekedni fognak.

A tervezési terület lakott területekhez tájképvédelmi szempontból nagy távolságra helyezkedik el. A telephely megközelítését biztosító utak irányából sem lesz tájidegen, az beilleszkedik a már kialakulóban lévő ipari környezetbe.

A beruházás hatása tájképvédelmi szempontból önmagában ugyan értékelhető negatívnak, azonban a már meglévő és tervezett építményekkel együttesen értékelve semlegesnek értékelhető.